

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Item ad illa S. Apostoli verba: Qui vivunt, jam non sibi vivant: vel, Non
estis vestri, empti enim estis pretio magno. Nihil est in vitæ nostræ usu
minus nostrum, quàm ipse vitæ usus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

tur, hoc est, quod seriò expendendum, nisi sic semper perseveres in illa puritate vitæ propter Christum degendæ sicut hodie vivendum nostri, non allequearis finem tibi propositum, quia sic semper Christo vivendum, & nunquam tibi. *Non estis vestri: Empti enim estis pretio magno.*

1. Cor. 6.

Non est quidem semper junandum aut orandum sicut hodie, sed quantum spectat ad eam vitæ puritatem & innocentiam, quæ omne profus peccatum & sensualium motuum ablegat, tanta est obligatio sic in singulos dies vivendi, quanta est hodie. Ac proinde nisi sic deinceps vivere constitutum habeas, finem hodiernum non attingis. Quasi verò in unum duntaxat diem tale Christi promeritum constringatur! Mors non est divisibilis: Quisquis est mortuus, aut omnino & in omne tempus est mortuus, aut nullo modo est mortuus; sicque cum suis intentus sit planè mori nobis, nisi sic semper mortui simus, finis non

1. Cor. 4.

obtinetur. *Semper mortificationem Iesu in corpore nostro circumferentes, ut & vita Iesu manifestatur in corporibus nostris.* O votis omnibus optanda mors, quæ in talem vitam, qualis est vita Jesu, commutatur!

III. PUNCTUM.

ERG0 aut nihil hodie ages, aut sic semper ages. Nisi enim allequaris finem, vidisti, quod nihil agas; & nisi perseveres, aut certè deliberatum omnino habeas cum Dei Gratia perseverare in illa vitæ puritate, quæ non sua sed Christum querit, non allequeris finem propositum. Quid ergo superest nisi alterutrum ex his duobus, aut te nihil hodie agere, aut si

quid bene agis, sic semper agendum? Licet enim ieiunes quantumvis strictissime, licet plores & mediteris tota die, cum tamen ista omnia non fiat finis propositus, nihil agis. Quod si puriori quidem & sanctiori vitæ simul studeas, nec tamen hoc studium concinues, nihil item agis: quia in continuando per totam vitam studio, totum est positum. *Vt qui vivunt, inquit, iam non sibi vivant, hoc est, quamdiu deinceps vivent vita naturali, non vivant vita sensualis. Non aliis finitur terminis hæc mors vitæ sensualis quam ipsius vitæ naturalis; & potius optandum non vivere vita naturali quam non mori vita sensuali; dicendumque cum Apostolo: *Mihi vivere Christus est, & mori lucrum.**

Non est nostrum statuere de vitæ naturalis diuturnitate: sed planè nostrum est cum Divina Gratia, quod quam diuturna hæc erit vita, tamdiu mors illa duret, qua debes hodie mori, aut illa pretiosa in conspectu Domini morte non morieris, sicque nihil ages, quia hoc maximè est agendum, ut sis de illis, quibus dicitur, *Mortui estis & vita vestra est abscondita cum Christo in Deo.* Itane verò nihil ages hodie pro tuo Christo? Nihil ex eius morte referes? Nihil ex hac Meditatione? nihil ex audita passione, nihil ex tot lamentis, tot planctibus & ceremoniis? Planè nihil, nisi hodie tibi moriaris, & nisi quod hodie inchoaris, sic usque ad mortem compleas & consummes cum Christo Jesu. *Aspicientes in auctorem fidei & consummatorem Iesum.* Vide in 3. parte, Feria 5. hebdom. 2. Ubi hæc habetur Veritas:

Phil. 1.

Coloss. 3.

Hebr. 12.

Satius esset nullo die velle vivere, quam non omni die velle cum Christo mori.

IN EADEM DIE PARASCEVES.
AD ILLUD IDEM APOSTOLI:

Qui vivunt iam non sibi vivant. 2. Cor. 5.

VEL IN ILLUD EJUSDEM,

Non estis vestri, empti estis enim pretio magno. 2. Cor. 6.

VERITAS PRACTICA.

Nihil est in vitæ nostræ usu minus nostrum, quam ipse vitæ usus.

SENSVS & Ratio est, quod nihil minus est usurpandum tanquam suum, quam quod magis est alterius; nihilque magis alterius, quam quod alter vel potiori iure postulat, vel aequiori negat se in vito usurpari.

Sig. in.

Sed nihil est, quod sit magis alterius quam vita nostra usus: nihil est quod magis sit Christi, nihil quod aequiori iure acquiri possit, quam quo vitam nostram acquisivit; nihil denique quod aequius negari possit, quam quod negat se invito vitam nostram à nobis usurpári.

Ergo nihil est in toto vita nostra usu minus nostrum, quam ipse vita nostra usus. Unde evidenter apparebit, quam sit verè dictum ab Apostolo: ut qui vivunt jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est.

I P U N C T U M.

CUM cuiuslibet rei atque operis sit maximè spectandus finis, tanto id vetius est, quanto vel opus est magis eximium, vel finis est sublimior: *Prima causarum omnium*, inquit sanctus Thomas, *est finalis, qua si subtrahatur, necesse est alias subtrahi.* Atque ut nullum est opus excellentius Redemptione nostrá, nullusque finis eo sublimior, quem Redemptor noster sibi nobisque proposuit, certè in his nostris exercitiis diligentius inspectandus est ille finis. Et cum sine dubio quantum ad profectum nostrum spectat, non sit alius convenientior, quam ut nobis planè mortui, Christo soli vivamus: in hoc insistamus necesse est, hoc premamus, hoc urgeamus, sive potius, ut cum Apostolo loquar, sinamus nos à Charitate urgeri & premi: *astimantes hoc, quoniam si unus pro omnibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt, & pro omnibus mortuus est Christus, ut qui vivunt iam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est.* Quod & alibi iisdem pene verbis dixit; *Nemo nostrum sibi vivit, & nemo sibi moritur, sive enim vivimus, Domino vivimus: sive morimur, Domino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus. In hoc enim Christus mortuus est & resurrexit, ut & mortuorum & vivorum dominetur.*

Videsne tanquam finem mortis Domini, & designari dominatum Christi, & talem dominatum in vivos, qualem habet in mortuos, id est, perinde ac si ipsi viventes essent mortui, vel perinde ac alii mortui, planè ac perfectè Christo subiacent, nullo modo reluctantes. Illud autem, quod ait Apostolus, *urgeri & astimari*, illud ipsum est, quod sanctus Joannes ait: *In conspectu eius*

suadebimus corda nostra, id est, convinceamus tam firmà solidâque ratione, ut si quid forte humanum Divinæ Charitati & gratiæ, qua nobis Christo vivendum est, se opponat, ratione illa revincatur, *in promptu habentes ulcisci omnem inobedientiam*, sicut ait Apostolus.

Talis est autem Veritas, quæ iam nobis expendenda proponitur; persuadet planè & convincit intellectum quantumcunque repugnantem, ut non modò speculative, quod dicitur, agnoscamus nos non esse nostros, nostram non esse vivendi rationem, nostram non esse vitam, nobis non esse vivendum, sed re ipsa & practice, nostri non simus, nobis non vivamus. Quis enim nostrum vel unum vitæ actum velit usurpare, si intelligat nihil minus esse nostrum, nihil minus usurpandum quam illum vitæ actum? Sic autem omnino est, sic verissimè de uno quolibet vitæ actu intelligendus Apostolus: *Non estis vestri*, sic proposita Veritas hoc evidenter in ipsis exhibet terminis: aut si quid forte est minus evidens, sic aperte declaratur.

Nihil est minus usurpandum tanquam suum, quam quod magis est alterius, nihilque magis alterius, quam quod alter vel potiori iure possidet, vel æquiori negat se invito usurpari.

Tria dicuntur in hac propositione, quarum primum nullam prorsus habet difficultatem. Quid enim clarius, quam illud non esse nostrum quod est alterius, qui nolit esse nostrum. *Non que sua sunt singuli considerantes, sed ea que aliorum*, ait Apostolus, ubi ea, quæ sunt aliorum, manifestè opponit iis, quæ unicuique propria sunt. Secundum est, nihil tam spectare ad alterum, quam quod potiori iure suum fecit. Sunt enim varia possidendæ rei jura, & ex his alia sunt aliis potiora seu strictiora. Captivus magis est Domini sui quam spontaneus servus, & filius magis est Patris, quam captivus Domini sui. Possunt captivi se omni captivitatis debito solvere, at non sic omnino filij, quin semper filius debeat Patri quod est & vivit. Unde apud Sapientem: *In toto corde tuo honora patrem tuum, & gemitus matris nò obliviscaris, memento, quod nisi per illos natus non fuisset, & retribue illis quomodo & illi tibi.*

Tertium

Tertium denique additur: *Quod aequiori jure rem suam se invito nolit usurpari.* Nam sic etiam varia potest considerari juris æquitas, quæ tam diversa est, ut in quo peccarent aliqui, si vellent sua sibi subtrahi, peccarent alii si nollent. Peccaret fortè pauper paterfamilias, si familiæ suæ damno, non repugnaret diviti rapienti sua: peccaret verò dives, si pauperi summa in egestate constituto, sua sibi eripienti non consentiret. *Panis est famelicis quem tenes,* inquit sanctus Basilius, *nudi tunica quam tu in conclavi conservas;* O si hoc attenderent divites, quam verè plorarent ululantes in miseris qua ipsi advenient, quòd hæc nolint attendere. O fœlices religiosi quibus ne quid desset quod darent, sua omnia reliquerunt.

II. PUNCTUM.

Sed nihil est magis alterius quam vite nostra usus, nihil est quod magis sit Christi, nihil est quod potiori jure acquiri possit, quam quo vitam nostram acquisivit, nihil denique quod aequiori negari possit, quam quod negat se invito vitam nostram usurpari posse.

Tria hic etiam distinctè nobis & fusius quam alia sunt explananda. Primum est, quòd multa quidem sunt jura quibus Dei sumus. Jus est Creationis, Conservationis, & Finis ultimi, quæ nos totos sic adficiunt Deo, ut unicuique nostrum jure merito possit dicere quod Israël: *Meus es tu.* Sed aptè sanctus Bernardus: *Pro his ita sum amans te quantum possum, sed est quod me plus movet, plus urget, plus accendit. Super omnia, inquam, reddit amabilem te mihi, Jesu bone, calix quem bibisti, opus nostra redemptionis, sic omnino amorem nostrum facile vindicat totum sibi; hoc inquam est, quod nostram devotionem, & blandius allicit, & justius exigit, & arctius stringit, & afficit vehementius: Quasi diceret, tam naturali, tam claro & aperto jure emptionis id sibi vindicat, ut quantumcunque velle videremur illi juri resistere, vel contra quidquam opponere vix possemus, vix vellemus; sic enim anima propter hoc redemptionis beneficium, suis tribus facultatibus, intellectu, voluntate & memoria, constringitur quodammodo, & suavi quadam violentia trahitur ad cedendum illi emptionis juri, & ad se totam propterea concedendam,* Haynesvæ Pars II.

ut quod in aliis titulis & beneficiis cogitari poterat, nullas à Deo, propterea, factas expensas. In hoc plurimum valeat, quia certè multum de suo Redemptor noster expendit & effudit.

Sic pergens sanctus Bernardus. *Multum quippe, inquit, in eo laboravit Salvator, nec in omni mundi fabrica, tantum fatigationis Author assumpsit. Ille denique dixit & facta sunt, mandavit & creata sunt; At verò in hoc, & in dictis suis sustinuit contradicentes & in factis observatores, & in tormentis illis, & in morte exprobratores.*

Et alibi: *Quis dignè penset quanta fuerit humilitatis, Mansuetudinis, Dignationis, Dominum Majestatis carne indui, multari morte, turpari cruce? Sed dicit aliquis: Non valuit opus juum reparare Creator absque ista difficultate? Valuit, sed maluit cum injuria sui, ne pessimum atque odiosissimum vitium ingratitude, occisionem ultra reperiret in homine. Sane multum fatigationis assumpsit, quo multa dilectionis hominem debitorem teneret commoveretque gratiarum actionis difficultas redemptionis, quem minus devotum esse fecerat conditionis facilitas. Quid enim dicebat homo creatus & ingratus? Gratis quidem conditus sum, sed nullo Authoris gravamine vel labore. Si quidem dixit, & factus sum, quemadmodum & universa. Quid magnum est, quamlibet magna, si verbi facilitate donaveris? Sic beneficium Creationis attenuans humana impietas, ingratitude materiam inde sumebat, unde amoris causam habere debuerat, idque ad excusandas excusationes in peccatis. Sed obstructum est os loquentium iniqua. Luce clarius patet, quantum modo pro te o homo, dispendium fecit: de Domino servus, de divite pauper, caro de Verbo, & de Dei filio, hominis filius fieri non despexit. Memento jam te etsi de nihilo factum, non tamen de nihilo redemptum. Sex diebus condidit omnia, & te inter omnia: at verè per totos triginta annos operatus est salutem tuam in medio terra. O quantum laboravit sustinens!*

Et rursum alio in loco: *Quod si totum, inquit, me debeo pro me facto, quid addam jam pro me refecto, & refecto tali modo? Nec enim tam facile refectus quam factus: nam qui me semel & tantum dicendo fecit, in reficiendo profecto & dixit multa, & gessit mira, & peritit dura; nec tantum dura sed & indigna. Quid ergo retribuam Domino pro omnibus qua*

Bb

retri-

Hem. 6.
ad divi-
tem arva-
rum.
Lac. 3.Isai 43.
Serm. 20.
in Cant.

vidi.

Serm. II.
in Cant.Tract. de
dilig. Deo.

restituit mihi? In primo opere me mihi dedit: in secundo se; Et ubi se dedit, me mihi reddidit. Datus ergo & redditus, me pro me debeo, & bis debeo. Quid Deo retribuam pro se?

In quibus Sancti Patris verbis, aliud est, quod secundo hic loco attentius est nobis expendendum, ad illius juris potentiam a-pertius declarandam. Non enim me tantum sibi emit, quod multum est, sed ut me sibi emeret, ut me totum sibi compararet se Ipse totum dedit, quod certe in hac materia, ubi de nobis totis tradendis agitur, vel maxime considerandum est. Nam, ut aiebat S. Bernardus, inde apparet, me bis illi debere me- ipsum; nempe & quod me mihi reddiderit, & quod se propterea dederit; In quo postremo dato, si attentè perpendatur, tantò est ali- quid amplius altero, quanto Ipse, qui se to- tum dedit Christus, major me est. Sicut enim Nolanus ille, quem captivum sanctus Pauli- nus Episcopus, se donando, redemit, longè illi devinctior fuit quàm alii, quos Idem Sanctus sua pecunia redemerat: sic planè nos Christo Domino, qui nos se ipso toto dato, redemit. Nam in tota Christi Passione, hoc est potissimum, quod attendamus & ponderemus, Christum scilicet sese totum dedisse, nihil prorsus sibi reservasse, nihil bonorum temporalium, nihil honoris terreni, nihil sanguinis, nihil vitæ: sed omnia prorsus om- nia consummata: unde si quid Judæi con- tra ipsum perpetrârunt; non aliunde est, quàm quòd se illis permisit, quàm quòd se nobis dedit. Hæc est, inquiebat, hora vestra,

Insc. 22.

Et potestas tenebrarum: qua quidem potestate sibi facta si ad graviora infligendâ tormenta voluissent abuti, passus illa fuisset Christus, quia se totum illis tradiderat, ut se mihi to- tum hoc jure donationis vendicaret.

Atque ut magis etiam appareat, quanta sit illa donatio, præter dignitatem Personæ se donantis, quod in donatione præcipuum & maxime considerandum venit, ut ex animo fiat, hoc certè habet insigniter hæc donatio, Nam nulla unquam Charitas par ejus Cha- ritati extitit, nullum unquam donum tam voluntarium, tam liberum, tam liberale, tam internum, & tam ex omni parte absolutum. Oblatus est, quia Ipse voluit.

If. 531.

Adde, quod si ad beneficii magnitudinem spectari solet vel malum à quo quis eripitur, vel bonum quod confertur, vel numerus

& multitudo beneficiorum disparium, vel ejusdem multoties repetita collatio, quando vel etiam minus is meretur, cui gratia toties redonatur; Quid horum non reperitur in hoc beneficio Redemptionis, & in quovis gradu tam sublimi, ut usq; à quò procedatur, cogitari non possit? Quale enim istud est malum, dira Interiorum æternitas, unde sunt eruti, qui sunt redempti? Quale illud bonum, sempiterna beatitudo quò sunt idem vocati? Quam crebro & frequenter verò be- neficium immerenti renovatur? Quoties vi- delicet se homo mortali culpa coinquinat. Tum enim peccator iterum revocandus ab inferis, tum rursus aperiendi sunt illi cæli, quos noxa lechalis clauserat: tum quasi et- jam fundendus Christo sanguis; tum Chri- sto quasi est moriendum; quia mortis ejus meritum ita est necessarium ad respiscen- tiam peccatoris, ut nisi meritum esset inex- haustum, oporteret toties Christum pati, quoties venia remittitur peccatori.

Qua quidem in multiplicitate beneficii, non solum apparet Bonitas Benefactoris, sed & malitia & indignitas peccatoris, qui post acceptum etiam beneficium suo Benefactori tam ingratum se præbet, ut illum rursus cru- cifigat, sicut in sequenti discursu patebit cla- rius: Quòd enim modò hæc commemoren- tur, eò tantum spectant, ut demonstretur quale sit, inde jus Christi Redemptoris in nos, quod tam multis, & tam strictis simul conflatis constat nominibus.

Et ne in contentionem aut dubium ali- quod cuiquam tale jus vocari possit, hoc ter- tium est exponendum, quòd sic à Patre jus illud est confirmatum, & à Filio acceptum, ut Pater in Filii manus nos omnes pos- suerit, & Filius nullos tanquam suos agnoscat, quin solenni Sacramento se ita illi addi- cant, ut sibi planè mortui velint esse, sicut ipse pro ipsis est mortuus. Hæc nempe vera est baptismi significatio, hæc nota Sacra- menti virtus & institutio, hæc germana ratio, cur baptizati corpus immergatur in a- quam. An ignoratis, inquit Apostolus, quòd Rom. 6. quicumque baptizati sumus, in morte ipsius ba- ptizati sumus, conscripti enim sumus cum ipso per baptismum in mortem. Id est, sicut iste mortuus, & sepultus fuit, ut nos sibi redime- ret, ita nos redempti profitemur nos omni- bus mori, ut ipsi soli vivamus. At verò licet

postea

postea baptisati nihii cogitantes de tali jure & debito, prorsus sibi, non Christo vivant, non solvantur tamen propterea suo debito, sed semper eo manent obstricti. Neque ulla vis hominum, nulla ætas temporum, aut nulla potestas etiam Dæmonum, characterem in baptismo impressum, quo tale debitum designatur, obliterare poterit.

Quin addo, nec ipsum posse Christum se hoc tam debito jure abdicare, sicut non potest non esse Christus: Hoc est enim illi jam proprium, & ut vocant, essentialia, ut quamdiu erit Christus, erit in illo jure, atque in illa juris exigendi voluntate. Quamobrem plagas in suo servavit corpore, quasi suæ reles potestatis & juris: quasi signaculum & sigillum, quo ratum fixum in omnem æternitatem sibi jus illud retineat: quasi agat ex syngrapha cum hominibus; Vos mihi has intulistis plagas, & eas libens accepi, ut vos redimerem; mei estis, meos vos repeto, jus negare meum non potestis, ecce vestrum debitum: en tabula obsignata, en monumenta authentica, en omni testimonio majora signa. Quid contra potest objici? O quam justè in cælo illi canitur: *Dignus est agnus, qui occisus est, accipere virtutem, & Divinitatem, & sapientiam, & fortitudinem, & honorem, & gloriam, & benedictionem.*

III. PUNCTUM.

Nihil est igitur in vita nostra usu minus nostrum, quam ipse vita usus, quia nihil est, quod sit magis alterius, nempe Christi, qui jure emptionis nos ita totos sibi vendicat, ut nullus possit nec velit Christianus de illo jure contendere; non enim humano tantum intellectui lux aperta infunditur ut tale jus videatur, sed voluntati simul flamma injicitur, ut se velit illi subicere. Quid enim ad omnem animorum inflexionem potentius, quid misericordius intelligi valet, inquit sanctus Anselmus, quam peccatori æternis tormentis deputato, & unde se redimat non habenti, Deus pater dicat, accipe unigenitum meum, & da pro te; Ipse filius, tolle me, & redime te. Quasi hoc dicunt, quando nos ad Christianam fidem vocant & trahunt.

Sanctus verò Bernardus, descendens ad ipsam Veritatis Praxim. *Servite, inquit, Domino in timore, ut sine timore quandoque de*

manu inimicorum vestrorum liberati, serviamus illi. Servite in spe, quoniam fidelis est in promissis. Servite ex merito, quia multus in meritis est. Nam etsi cætera taceam, hoc solo verè non immeritò vitam sibi vendicat nostram, quòd pro ea præbuit suam. Nemo igitur sibi vivat, sed ei qui pro se mortuus est. Cui enim justius vivam, quam ei, qui si non moreretur, ego non viverem? Cui commodius quam promittenti vitam æternam! Cui magis ex necessitate, quam flammis perpetuas minitanti; sed servite voluntarie, quia Charitas libertatem donat. Charitas scilicet vel quam me diligit, vel qua ipsum diligo. O quam pauci sic illi serviunt, sic illum diligunt, cum sic tamen omnes illum diligere teneantur.

Nec recordatis, inquis, non venit in mentem talis Christi memoria. Res occurrentes nos aliò inde abripiunt, & sibi nos conglutinant. Verè ita est, hæc est ingratitudo nostra. Hæc insensibilitas animi circa Liberatorem nostrum. Hoc est quod animæ in primis exprimat: *Oblita es Dei Salvatoris tui, & fortis adjutoris non es recordata.* Quasi diceret, ne te in res externas excuses, quidquid sit quod occurrat, si mei velles recordari, satis potens sum ad pervincenda omnia; tantum mei recordare, recordare mei juris, recordare tui debiti.

Hoc est quod modò versandum est in animo, & tot modis revolvendum, quibus infigi queat memoriæ, ad omnem vitæ actum & ulum, ut deinceps nullum nobis usurpemus; vel in substantia, nihil aliud facientes quam quod velit Deus; vel in modo vel in fine, non aliter nec alio fine, quam ut ipsi placeamus.

Sic cogitemus de unoquoque vitæ nostræ actu, sicut de re aliena, quam nobis usurpare nollemus, ne furti, ne sacrilegii nos reos redderemus. Nihil iniquius quam defraudare operarium mercede sua, quod eò iniquius est, quòd quis operarius majorem operam, majoresve expensas tum pecuniæ, tum corporis, tum animi & si quas alias, ad opus collocarit; talis tum defraudatio recensetur inter ea peccata quæ clamant apud Deum, ut expressè habet sanctus Jacobus: *Ecce merces operariorum, qua fraudata est à vobis, clamat, & clamor eorum in aures Domini Sabbathi irroivit.* Sic enim nihil erat debitum justius, sic nihil est negatum injustius.

Hæc est scilicet defraudatio, hæc est iniquitas, quæ contra Christum committitur, quando actus vitæ contra ejus voluntatem usurpatur; nam defraudatur sua mercede, privatur suo debito, pro quo emendo tot expensas dedit, quot fluxerunt ab ejus corpore guttæ; *Ut quid perditio hæc? R E D D E uxorem meam Michol, quam despondi mihi centum propitius Philistinorum.* Hoc scilicet Davidi nomine, cara erat in primis ista uxor, quod tanto illam pretio sibi emisset. Sic quando est allata ei aqua de cisterna Bethemitica, quam valde sitiebat; ut audivit tres illos milites, à quibus allata est, manifestum vitæ periculum adfuisse: *Noli bibere,* inquit *Scriptura, sed libavit eum Domino, dicens: Propitius mihi Dominus ne faciam hoc: num sanguinem hominum istorum qui profecti sunt, & animarum periculum bibam?* Singularis ille vitæ tuæ actus quem exerces, & particularis gratia quæ præsens adest, ut illam exerceas, est velut illa aqua, non hominum vitæ periculo, sed ipsius Dei vitæ pretio tibi comparata: Et tu illam bibes! tu illam exhauries! tu illam tibi libabis non Domino! Cave id etiam atque etiam.

Matt. 27. Hoc unum hodie pietatis & religiosi cultus ostenderunt Judæi, quod cum Judas retulisset argenteos ad Sacerdotes: *Non licet,*

inquit, eos mittere in corbonam, quia pretium sanguinis est. Sic planè tibi dicendum de unoquoque vitæ actu: non licet mittere in profanum, in naturalem, in humanum aut alium quemvis usum, præterquam Spiritualem, & Divinum, *quia pretium Sanguinis est, & illius ipsius Sanguinis pretium, cujus erant illi argentei.* An tu minoris illum facies sanguinem, quam tùm Judæi sic loquentes? An tu minus judicabis, quidquid illo est emptum pretio, non esse profanandum, non esse in alios assumendum usum, quam pietatis & Charitatis? *quia pretium Sanguinis est.*

O qualis ille Sanguis! o quale illud pretium! o quale hinc motum vitæ totius in Christum referendæ, cum nulla sit pars vitæ nullusque ejus usus, de quo non possit dici, *pretium Sanguinis est, & pretium Divini Sanguinis.* Hoc nisi Sanguine, hoc nisi pretio Sanguinis, hoc nisi motivo movearis ad totam Christo fundendam vitam, Sanguis ille dicetur à te contemni, à te conculcari & polui. De te dicitur, quod ait Sapiens de audace: *quoniam quasi nihil est ante illum Sanguis, id est, tam parum movetur effuso proximi sanguine, quasi nihil illi esset vita proximi.* Non sic velles esse audax circa humanum sanguinem: cur non vereberis id audere circa Divinum?

Hebr. 10. Ecclesi. 8.

E O D E M D I E,

AD HÆC SANCTI PETRI VERBA:

Iesum Nazarenum, virum approbatum à Deo in vobis, affigentes interemistis, Act. 2.

VEL AD ISTA SANCTI PAULI:

Rursum crucifigentes sibi metipsis filium Dei, & ostentui habentes, Hebr. 6.

VERITAS PRACTICA.

Gravius est Christo pati à peccato, quam pro peccato.

Ratio inter alias & qua ceteras omnes complectitur, hæc est, quod quidquid grave fuit Christo, cum pro peccato pateretur, reduci- tur ad hæc tria, contemptum, pœnam & mortem.

Sed hæc tria Christus à peccato gravius patitur.

Ergo & gravius est Christo pati à peccato, quam pro peccato. Quod præsertim hodie intelligendum est à peccatore.

I. P U N C T U M.

PRIMUS evangelicus Concionator, Sanctus Petrus, in prima Concione quam habuit ad Judæos, cum quædam de CHRISTO Domino ad intellectus instructionem præmississet, tum ad per-

MOYSE-